

cialistisk Konflikt, men den beror paa den Trang, som driver Arbejderne frem til bedre Forhold. Der er Højremænd, som strejke. I de engelske Fagforeninger er der mange gode Højremænd — de forsvinde heldigvis mere og mere —, men der er der mange Fagforeninger, som med Fagforeningsvirksomheden forbinder noget ganske andet, end de danske Fagforeninger gøre. Arbejderne se, at de ere skubbede til Side. Idealet af en Tilværelse vilde være den, hvor man kunde bytte sin Ydelse imod en anden Ydelse, men det blev en vanskelig Historie. Derfor har man opfundet Pengene, og med dem er Djævelen kommen ind i Verden. Hvis man for at bruge Marx' klassiske Eksempel kunde for 20 Alen Lærred tiltuske sig et Bord, en Bog, 100 Pund Rugbrød, hvad man havde Brug for, som Ækvivalent, saa havde man tilfredsstillet sine Fornødenheder. Men for at lette Omsætningen har man et Byttemiddel, et Pengestykke, som udtrykker Værdien af de 20 Alen Lærred, det Arbejde og Raastof, som er deri. Med de store Godser, Kirkegodset, og navnlig med Handelen ere allerede i gammel Tid de flydende Kapitaler opstaaede, og efterhaanden have de faaet Magten, saaledes at den, der producerer, skubbes til Side for den, der køber. Altsaa, i Stedet for, at det før hed: Varer — Penge — Varer, hedder det nu: Penge — Varer — flere Penge. Ja, da liegt der Hund begravet, det er hele Historien.

Saa vel den gamle som den nye Kapitalisme er opstaaet derved, og den har navnlig faaet Vækst, siden Maskinerne holdt deres Indtog. Saa længe der endda var Mulighed for Arbejderen for, naar han var naaet Skels Aar og Alder, at komme i en selvstændig Stilling, kunde det gaa, han befandt sig som paa Gennemrejse i Tiden forinden, han fandt sig i Forholdene, var som Arbejder med til at organisere Arbejdet og regulere det, fordi han saa godt som vidste, at hans Tur kom til ogsaa at blive selvstændig og kunne beskæftige andre og leve af dem. Med Dampens og Maskinernes Indtog er Arbejderen ganske skubbet til Side fra sit Redskab. Andre eje de Redskaber, han skal arbejde med, og de kunne ikke alene holde Arbejdet i Gang. Derfor siger han: Naar I ikke kunne det, Godtfolk, og samtidig forsvare den nuværende Samfundsordning, maa vi virkelig være eders Fjender; vi maa kræve, at I tilvejebringe en Samfundsordning, hvor Arbejdet kan holdes i Gang, og dem, der ville bevare de nuværende Forhold, maa vi derfor bekæmpe. Naar Arbejderne føle

og forstaa, at deres Stilling er saadan, kunne de ikke være tilfredse med Tilstandene. Maskinerne skulde i sig selv være Menneskets Sejr over Naturkræfterne, men kapitalistisk anvendt tvinge de Menneskene ned under Naturkræfterne. At Maskinerne forøge Menneskehedens Rigdom, er utvivlsomt, men kapitalistisk forarme de Arbejderne. Maskinerne skulde være Menneskehedens Velsignelse, men anvendte som nu blive de Menneskehedens Forbandelse. Derfor kan man vel forstaa, at naar Arbejderne skulde til at ombytte deres gamle Organisationer med nye, maatte de give de nye et andet Grundlag. De maa gennem Organisationerne søge at tilvejebringe gunstigere Forhold for sig, hvorved de igen kunne komme i Besiddelse af de Arbejdsredskaber, andre have frarøvet dem ved en for dem ugunstig Samfundsordning. Dette er Grundsynet for de Arbejdere, jeg vil kalde klartseende. Mange se det ikke endnu, men det er Grundsynet for de ledende indenfor Arbejderbevægelsen. Det er det socialistiske Grundsyn. De allerfleste Arbejdere se, at naar de indtræde i arbejdende Virksomhed, ere de for saa vidt ved Endestationen, de naa ikke videre. Forholdene ere for dem ganske udsigtsløse, de blive Arbejdere hele deres Liv. Derfor siger jeg til det ærede Medlem og andre, som maatte dele hans Opfattelse, at Kampen hører ikke op, saa længe man bevarer, ligefrem freder om Kampens Aarsag, og Kampens Aarsag er den bestaaende Samfundsordning.

Naar man da spørger: Hvem har Ret? vil jeg mene, at netop Sporvejsfunktionærerne havde Ret. Der blev gjort dem Uret. De krævede samme Løn som deres Kolleger i København. De vare i god Overensstemmelse med den Dagsorden, som blandt andet det ærede Medlem fra Ringkøbing (J. C. Christensen) og den ærede Forsvarsminister have stemt for i 1895, og hvori det hedder, at Arbejdsløn ikke bør trykkes ned under det, som i Praksis paa det foreliggende Omraade ellers maa siges at være hjemlet. Denne Dagsorden blev, som før sagt, vedtagen af Folketinget i 1895, idet 63 Medlemmer stemte for den. Kan man saa her tale om Overgreb fra Arbejdernes Side? Man ser ikke Aarsagen til Striden. Aarsagen var, at der blev nægtet dem samme Løn som deres Kolleger. Hvorfra kom Overgrebene? Fra Kapitalisterne, der nægtede at betale den gældende Løn. Der kunde paa et vist Tidspunkt være opnaaet Fred paa de Vilkaar, hvorom der senere blev Enighed. Men det var netop Samfundets